

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

ORDIN

privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

În temeiul:

- prevederilor art. 40 alin. (2), art. 58 alin. (3) și art. 59 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare;
- dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.599/2008, cu modificările ulterioare,

președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire

și Combatere a Spălării Banilor, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor,
Daniel-Marius Staicu

București, 22 ianuarie 2020.
Nr. 102.

ANEXĂ

NORME

de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentele norme se aplică tuturor entităților raportoare supravegheate și controlate de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, denumit în continuare *Oficiul*, conform prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările ulterioare, denumită în continuare *Lege*.

Art. 2. — În sensul prezentelor norme, prin sintagma *entități reglementate* se înțelege entitățile raportoare supravegheate și controlate de către Oficiu conform prevederilor art. 26 alin. (1) lit. d), respectiv cele prevăzute la art. 5 din Lege care nu sunt supuse supravegheții Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară conform prevederilor art. 27 alin. (1) și art. 28 alin. (1) din Lege, indiferent de forma de organizare a acestora.

CAPITOLUL II

Entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiu

Art. 3. — Entitățile reglementate includ cel puțin următoarele:
a) instituțiile financiare nebankare înscrise exclusiv în Registrul general al Băncii Naționale Române și care nu au și statut de instituție de plată sau instituție emitentă de monedă electronică; instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul

de evidentă al Băncii Naționale Române, respectiv casele de amanet, casele de ajutor reciproc și entități fără scop patrimonial; furnizori specializați în servicii de informare cu privire la conturi; casele de schimb valutar autorizate de Ministerul Finanțelor Publice; furnizorii de servicii poștale autorizați de Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, care prestează servicii de plată, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. b) din Lege;

b) furnizorii de servicii de jocuri de noroc autorizați de Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. d) din Lege;

c) auditorii financiari, experții contabili și contabilii autorizați, cenzorii, consultanții fiscali, precum și alte entități ce desfășoară efectiv activități conform codurilor CAEN 7022, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. e) din Lege;

d) notarii publici, avocații, executorii judecătorești, practicienii în insolvență, precum și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, conform codului CAEN 6910, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, valorilor mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți; constituirea, administrarea ori

conducerea unor astfel de societăți, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care participă în numele sau pentru clienții lor în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. f) din Lege;

e) furnizorii de servicii pentru societăți sau fiducii așa cum sunt definiți la art. 2 lit. l) din Lege, precum și entități ce desfășoară activități conform codurilor CAEN 6420, 6820, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. g) din Lege;

f) agenții imobiliari, inclusiv persoanele juridice în cadrul cărora își desfășoară activitatea agenții imobiliari, conform codurilor CAEN 6831, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. h) din Lege;

g) entități care comercializează, în calitate de profesioniști, bunuri sau prestează servicii, în măsura în care efectuează tranzacții în numerar a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, indiferent dacă tranzacția se execută printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care au o legătură între ele, în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. i) din Lege.

Art. 4. — Conform prevederilor art. 26 alin. (1) lit. e) din Lege, organismele de autoreglementare supraveghează entitățile reglementate pe care le reprezintă și coordonează, conform atribuțiilor specifice, cel puțin, prin:

a) organizarea, coordonarea, înregistrarea și/sau autorizarea desfășurării activităților profesionale specifice cu respectarea prevederilor art. 31 alin. (2) și (3) din Lege;

b) dezvoltarea de cerințe și mecanisme aplicabile referitoare la informarea entităților reglementate pe care le reprezintă și coordonează, cu privire la vulnerabilitățile sistemelor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din alte țări, conform prevederilor art. 17 alin. (5) din Lege;

c) cooperarea cu Oficiul cu privire la modul de implementare a obligațiilor ce le revin membrilor săi în baza Legii și a legislației secundare în domeniu, conform prevederilor art. 39 alin. (3) lit. i) din Lege;

d) emiterea de reglementări sectoriale ale activității specifice desfășurate de membrii săi în vederea aplicării dispozițiilor Legii, conform prevederilor art. 59 alin. (1) și (2) din Lege;

e) realizarea de evaluări ale riscului de producere a fenomenelor de spălare a banilor sau finanțare a terorismului la nivelul sectorial specific activității desfășurate de membrii săi și, după caz, emiterea de reglementări sau instrucțiuni cu privire la factorii de risc și măsurile de contracarare și diminuare a riscurilor identificate, conform prevederilor art. 1 alin. (4) din Lege;

f) informarea, de îndată, a Oficiului conform prevederilor art. 26 alin. (2) din Lege.

CAPITOLUL III

Obligațiile entităților reglementate

SECȚIUNEA 1

Persoana desemnată/Ofițer de conformitate — în aplicarea prevederilor art. 23 din Lege

Art. 5. — (1) În aplicarea art. 23 alin. (1) din Lege, entitățile reglementate comunică datele de identificare ale persoanei/lor desemnate, cu responsabilități în aplicarea Legii, exclusiv electronic, prin accesarea site-ului Oficiului și înregistrarea în Sistemul electronic de transmisie date.

(2) În aplicarea art. 23 alin. (2) din Lege, instituțiile financiare supravegheate și controlate de Oficiu vor numi un ofițer de conformitate dintre membrii conducerii de rang superior a entităților, care coordonează implementarea politicilor și procedurilor interne pentru aplicarea Legii.

(3) Persoanele desemnate și ofițerii de conformitate menționați la alin. (1) și (2) se numesc de către reprezentanții legali ai entității reglementate:

a) la data înființării entității reglementate sau, după caz, la data intrării în vigoare a Legii, iar o nouă numire/inlocuire poate fi făcută ori de câte ori situațiile faptice obiective o impun;

b) în urma unei testări interne care să confirme că sunt potriviți și adecvați pentru a îndeplini atribuțiile respective, testare ce va fi reluată cel puțin o dată pe an.

(4) Entitățile reglementate vor preciza în mod distinct, pentru fiecare persoană desemnată și ofițer de conformitate, responsabilitățile încredințate pentru aplicarea dispozițiilor Legii, în cadrul intern.

(5) Datele privind desemnarea persoanelor cu responsabilități în aplicarea Legii nu vor fi înregistrate în sistemul informatic al Oficiului dacă nu respectă toate prevederile Legii și ale prezentelor norme, considerându-se obligația de desemnare/numire neîndeplinită până la remedierea situației.

(6) În procesul de selecție/a persoanelor desemnate și a ofițerilor de conformitate, entitățile reglementate au în vedere persoane potrivite și competente, luând în considerare, cel puțin:

a) abilitățile și cunoștințele în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, atât înainte de a fi desemnate, cât și ulterior, în mod continuu;

b) reputația profesională, care poate avea la bază inclusiv cazierul judiciar și referințe ale angajatorilor anteriori.

(7) Entitățile reglementate au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii toate documentele în format letric cu semnăturile olografe ale reprezentanților acestora sau în format electronic, înregistrate în cadrul entității, prin care sunt selectate și desemnate persoanele prevăzute la alin. (1) și (2), pe care le pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

Art. 6. — (1) În aplicarea art. 23 alin. (5) și (6) din Lege, persoanele desemnate, ofițerii de conformitate menționați la art. 5 alin. (1) și (3), precum și angajații sau persoanele aflate într-o poziție similară, în cadrul entităților reglementate, au dreptul, în nume propriu, de a semnala încălcări de orice natură ale Legii în cadrul entității reglementate, caz în care identitatea acestor persoane va fi protejată corespunzător de către Oficiu.

(2) Aspectele semnalate conform alin. (1) nu constituie încălcări ale unei obligații de confidențialitate sau secret profesional, inclusiv în cazul în care nu se confirmă, și nu atrag răspunderea disciplinară în acest sens.

(3) Entitățile reglementate au obligația de a detalia prin norme clare modul în care persoanele prevăzute la alin. (1) din cadrul entităților reglementate sunt protejate corespunzător, privind raportarea încălcărilor, la nivel intern, conform prevederilor art. 37 alin. (2) și (3) din Lege.

Art. 7. — Entitățile raportoare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) din Lege, precum și persoanele fizice care au calitatea de entitate raportoare nu au obligația de a desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea Legii.

SECȚIUNEA a 2-a

Proceduri interne — în aplicarea prevederilor art. 24 alin. (1)—(3) din Lege

Art. 8. — (1) În aplicarea art. 24 alin. (1) din Lege, entitățile reglementate emit următoarele documente pentru a atenua și a gestiona cu eficacitate riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, aprobate la nivelul conducerii de rang superior, astfel:

a) norme interne ce conțin cel puțin: măsuri aplicabile în materie de cunoaștere a clientelei; măsuri aplicabile în materie de raportare și furnizare promptă a datelor la solicitarea autorităților competente; măsuri de păstrare a evidențelor și a tuturor documentelor, conform cerințelor din Lege;

b) proceduri de administrare a riscurilor care conțin cel puțin măsuri de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor, precum și criteriile, aspectele, scenariile și intervalele de timp în funcție de care se identifică tranzacțiile legate între ele;

c) proceduri care stabilesc mecanismele de control intern, de comunicare și management de conformitate;

d) proceduri care stabilesc mecanisme ce cuprind măsuri aplicabile în materie de protecție a personalului propriu implicat în procesul de aplicare a acestor politici împotriva oricăror amenințări ori acțiuni ostile sau discriminatorii;

e) politici de instruire și evaluare periodică a angajaților.

(2) Entitățile reglementate au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii, în format letric sau în format electronic, documentele prevăzute la alin. (1) și art. 24 alin. (1)–(3) din Lege, pe care le pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

(3) Entitățile reglementate au obligația de a aproba și monitoriza aplicarea normelor, procedurilor, mecanismelor și politicilor prevăzute la alin. (1), la nivelul conducerii de rang superior, și de a le revizui, cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori se impune.

Art. 9. — În aplicarea art. 24 alin. (2) din Lege, entitățile reglementate au obligația de a asigura o funcție de audit independent în scopul testării normelor, procedurilor, mecanismelor și politicilor prevăzute la art. 8 alin. (1), atunci când, în ultimul exercițiu financiar încheiat, depășesc cel puțin două dintre următoarele criterii:

- a) total active: 5.000.000 lei;
- b) total cifră de afaceri netă: 10.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați: 30.

Art. 10. — Entitățile reglementate prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) din Lege aplică prevederile art. 24 alin. (1) din Lege în momentul efectuării tranzacțiilor în numerar, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 EUR, indiferent dacă tranzacția se execută printr-o singură operațiune sau mai multe operațiuni care au o legătură între ele.

SECȚIUNEA a 3-a

Instruirea angajaților — în aplicarea prevederilor art. 24 alin. (4)–(7) din Lege

Art. 11. — (1) Normele, procedurile, mecanismele și politicile prevăzute la art. 8 alin. (1) sunt aduse la cunoștința angajaților și aplicate efectiv în activitatea desfășurată de entitatea reglementată.

(2) Entitățile reglementate asigură, cel puțin o dată pe an sau ori de câte ori se impune, instruirea corespunzătoare a angajaților în baza politicilor interne emise în acest sens.

(3) Procesul de verificare și instruire corespunzătoare a angajaților se realizează cel puțin prin:

a) impunerea de standarde adecvate la angajarea persoanelor cu responsabilități în aplicarea dispozițiilor prevăzute de Lege;

b) includerea, după caz, în fișele de post ale angajaților a atribuțiilor specifice și concrete ce le revin în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor prevăzute de Lege;

c) evaluarea periodică a cunoștințelor legate în materia prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și a modului de aplicare concretă și corespunzătoare, în cadrul intern, a obligațiilor ce le revin conform atribuțiilor primite în baza dispozițiilor Legii. Nivelul evaluării trebuie să fie proporțional cu rolul lor în cadrul entității reglementate și cu riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului pe care le pot detecta în cadrul activității;

d) participarea la programe de instruire având ca scop recunoașterea de către angajați a operațiunilor care pot avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului.

(4) Entitățile reglementate au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii toate documentele în format letric sau electronic, prin care sunt îndeplinite prevederile alin. (1)–(3), precum și prevederile art. 24 alin. (4)–(7) din Lege, pe care le pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

Art. 12. — (1) Instituțiile financiare supravegheate și controlate de Oficiu au obligația de a stabili standarde adecvate în procesul de recrutare a personalului cu responsabilități în aplicarea Legii și să asigure participarea acestuia la programe speciale de formare profesională ori de câte ori este nevoie, însă nu mai târziu de un interval de un an.

(2) Pentru stabilirea standardelor adecvate în procesul de recrutare a personalului cu responsabilități în aplicarea Legii, entitățile reglementate vor aplica, cel puțin, dispozițiile art. 5 alin. (6).

SECȚIUNEA a 4-a

Evaluarea riscurilor — în aplicarea prevederilor art. 11 alin. (6) și (7), art. 14, art. 16 alin. (2), art. 17 alin. (14) și art. 25 din Lege

Art. 13. — (1) Evaluarea riscurilor se realizează de către toate entitățile reglementate pentru protejarea eficientă a acestora și stă la baza elaborării și aplicării procedurilor de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, prevăzute la art. 8 alin. (1).

(2) Scopul evaluării riscurilor este de a permite entității reglementate să determine, într-o manieră motivată, setul de măsuri obligatorii de cunoaștere a clientelei, prevăzute de Lege, care trebuie aplicate atât în timpul procedurii de identificare a unui client sau a unui beneficiar real, cât și în timpul relației de afaceri, atât pentru clienții noi, cât și pentru cei existenți.

(3) Responsabilitatea configurării și actualizării periodice a procedurilor de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului revine persoanei din conducerea de rang superior din cadrul entității reglementate, cu atribuții de control intern, de comunicare și management de conformitate.

Art. 14. — Implementarea sistemului de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului se realizează prin procedurile de administrare a acestora, ce conțin, cel puțin, următoarele:

a) alocarea de responsabilități personalului în cadrul procesului de evaluare pe bază de risc;

b) precizarea surselor de informații utilizate în realizarea evaluării;

c) identificarea și evaluarea factorilor de risc relevanți asociați clienților, produselor și serviciilor oferite, precum și canalelor de distribuție, țărilor și zonelor geografice, la nivelul tranzacțiilor, precum și la nivelul întregii activități desfășurate;

d) modul de determinare a ponderilor asociate factorilor de risc identificați în funcție de importanța acestora, dacă entitatea reglementată decide să pondereze diferit factorii de risc identificați;

e) modul de luare în considerare a factorilor de risc identificați la determinarea gradului de risc asociat clienților, produselor și serviciilor, canalelor de distribuție a produselor și serviciilor și, după caz, activităților externalizate și activităților derulate prin sucursalele și filialele situate în alte state;

f) revizuirea riscurilor prin stabilirea și reevaluarea, periodică, în situațiile când intervin elemente de natură să modifice gradul de risc, a claselor de risc aferente clienților, produselor și serviciilor oferite, precum și a canalelor de distribuție, a țărilor și zonelor geografice, la nivelul tranzacțiilor, în funcție de gradul de risc asociat, precum și la nivelul întregii activități desfășurate;

g) monitorizarea evoluțiilor factorilor de risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și pentru a identifica necesitatea actualizării evaluării de risc;

h) gestionarea și atenuarea riscurilor prin identificarea și aplicarea de măsuri pentru diminuarea și îndepărtarea efectivă și eficientă a acestora.

Art. 15. — (1) În cadrul procesului de analiză a riscurilor, entitățile reglementate iau în considerare toți factorii de risc relevanți prevăzuți la art. 11 alin. (6), art. 16 alin. (2) și art. 17 alin. (14) din Lege.

(2) Entitățile reglementate folosesc factori de risc obiectivi și adecvați în funcție de activitatea desfășurată, a căror evaluare poate fi, spre exemplu: „scăzut”, „mediu”, „mare”, înregistrată, în general, în documentul de acceptare a clientului entității reglementate.

(3) La cererea autorităților cu atribuții de control, entitățile reglementate au obligația să demonstreze că tipul măsurilor de cunoaștere a clientelei aplicat acestora este adecvat riscului identificat.

(4) Entitățile reglementate au obligația de a înregistra și păstra în evidențele proprii, în format letric sau în format electronic, toate documentele prin care sunt îndeplinite prevederile art. 13, 14 și ale prezentului articol și ale art. 11 alin. (6), art. 16 alin. (2), art. 17 alin. (14) și art. 25 din Lege, pe care le pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control, la cererea acestora.

Art. 16. — Entitățile reglementate prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) din Lege vor implementa sistemul de evaluare a riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului numai pentru tranzacțiile efectuate în numerar, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 EUR, indiferent dacă tranzacția se execută printr-o singură operațiune sau mai multe operațiuni care au o legătură între ele.

SECȚIUNEA a 5-a

Măsuri de cunoaștere a clientelei — în aplicarea prevederilor art. 10—20 din Lege

Art. 17. — (1) Entitățile reglementate aplică măsurile simplificate, standard și suplimentare de cunoaștere a clientelei într-un mod adecvat riscului aferent, în baza sistemului propriu de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, conform normelor interne de cunoaștere a clientelei.

(2) Entitățile reglementate verifică identitatea clientului și a beneficiarului real înainte de stabilirea unei relații de afaceri sau de desfășurarea tranzacției ocazionale.

(3) Entitățile reglementate prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. i) din Lege vor aplica măsurile de cunoaștere a clientelei conform Legii, numai pentru tranzacțiile efectuate în numerar, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 EUR, indiferent dacă tranzacția se execută printr-o singură operațiune sau mai multe operațiuni care au o legătură între ele.

Art. 18. — (1) Măsurile standard de cunoaștere a clientelei, pe care entitățile reglementate au obligația să le aplice, constau cel puțin în măsurile prevăzute de art. 11 din Lege.

(2) Măsurile simplificate de cunoaștere a clientelei, pe care entitățile reglementate le pot aplica, în funcție de risc, constau, cu titlu exemplificativ, în:

- a) limitarea extinderii, tipului sau timpului alocat măsurilor de cunoaștere a clientelei;
- b) obținerea unui volum mai redus de informații referitoare la identificarea clientului;
- c) simplificarea verificărilor efectuate cu privire la identitatea clienților;
- d) reducerea frecvenței actualizărilor informațiilor privind identificarea clienților pe parcursul relației de afaceri;
- e) reducerea intensității extinderii și gradului de monitorizare și verificare a tranzacțiilor.

(3) Măsurile suplimentare de cunoaștere a clientelei, pe care entitățile reglementate le pot aplica, în funcție de risc, constau, cu titlu exemplificativ, în:

- a) obținerea de informații suplimentare cu privire la împuternicit, beneficiarul real, sediul, ocupația, sursa de venit, volumul activelor etc. și alte informații disponibile din baze de date publice;
- b) efectuarea de căutări suplimentare, cum ar fi căutări pe internet folosind surse independente și deschise;
- c) obținerea de informații suplimentare și, după caz, justificarea prin documente aferente cu privire la natura relației de afaceri și a sursei fondurilor/activelor clientului;
- d) obținerea de informații despre motivele care stau la baza efectuării tranzacțiilor;
- e) scăderea pragului de 25% prevăzut la definiția beneficiarului real de la art. 4 alin. (2) lit. a) și d) din Lege;
- f) efectuarea de monitorizări suplimentare a relației de afaceri, prin creșterea numărului și duratei verificărilor efectuate și selectarea modelelor de tranzacții care necesită verificări suplimentare;
- g) creșterea gradului de conștientizare, în cazul tranzacțiilor și clienților cu risc ridicat, în toate departamentele care au o relație de afaceri cu clientul, inclusiv posibilitatea de informare suplimentară a personalului care răspunde de respectivul client.

Art. 19. — Entitățile reglementate adoptă norme interne de cunoaștere a clientelei, inclusiv a beneficiarului real, care stabilesc toate măsurile aplicabile în materie de cunoaștere a clientelei, conform art. 8 alin. (1) lit. a), care conțin cel puțin următoarele elemente:

- a) identificarea criteriilor de acceptare a clienților și nivelul ierarhic de aprobare a acestora;
- b) tipurile de produse și servicii care pot fi furnizate fiecărei categorii de clientelă;
- c) încadrarea clienților în categoria de clientelă corespunzătoare și modalitatea de trecere a acestora dintr-o categorie de clientelă în alta;
- d) frecvența actualizării, pe bază de risc, a informațiilor și a documentației despre clienți;
- e) conținutul măsurilor de cunoaștere a clientelei pentru fiecare clasă de risc identificată conform art. 15 alin. (2), cu identificarea explicită a documentelor și informațiilor utilizate;
- f) monitorizarea permanentă a operațiunilor derulate de clienți, indiferent de clasa de risc în care acestea sunt încadrate, în scopul detectării tranzacțiilor neobișnuite și tranzacțiilor suspecte;
- g) gestionarea situațiilor de încetare a relațiilor de afaceri și a celor în care apar dificultăți în procesul de cunoaștere a clientelei;
- h) identificarea tranzacțiilor sau relațiilor de afaceri cu persoanele expuse public sau cu clienți ai căror beneficiari reali sunt persoane expuse public sau dețin calitatea de membru al familiei persoanei expuse public ori de persoană cunoscută ca asociat apropiat al unei persoane expuse public, inclusiv pentru o perioadă de cel puțin 12 luni începând cu data de la care respectiva persoană nu mai ocupă o funcție publică importantă;
- i) modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, conform legislației în vigoare, inclusiv prin verificări realizate pe site-ul Oficiului, www.onpcsb.ro, secțiunea „sancțiuni internaționale”.

Art. 20. — Entitățile reglementate pentru aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei vor reține de la fiecare client, inclusiv pentru beneficiarul real, datele prevăzute de următoarele documente:

- a) pentru persoanele fizice se vor reține datele de identificare prevăzute în cărțile/buletinele de identitate, pașapoarte sau permise de ședere;

b) pentru persoanele juridice, precum și pentru beneficiarii reali ai acestora se vor reține datele de identificare cuprinse în:

1. actele de constituire a entităților reglementate, certificatele de înregistrare sau extrase ale acestora;

2. documente din care să rezulte identitatea beneficiarului real, respectiv persoana fizică ce deține sau controlează în cele din urmă clientul și/sau persoana fizică în numele căreia se realizează o tranzacție, o operațiune sau o activitate;

3. certificate de atestare fiscală și, după caz, certificate de rezidență fiscală emise de autoritățile fiscale naționale/internationale;

c) în cazul în care un client persoană juridică este reprezentat de un împuternicit, se vor reține datele de identificare menționate mai sus, inclusiv împuternicirea/documentul acestuia emise de reprezentantul legal al entității reglementate în numele căreia acționează;

d) în cazul în care un client este parte a unui contract fiduciar sau altor construcții juridice similare, se vor reține de la acesta copii ale declarațiilor de înregistrare a contractelor de fiducie depuse la organele fiscale unde este înregistrat.

SECȚIUNEA a 6-a

Tipuri de raportări — în aplicarea prevederilor art. 6—7 din Lege

Art. 21. — (1) Entitățile reglementate au obligația să transmită de îndată Oficiului un raport de tranzacții suspecte, conform prevederilor art. 6 și în condițiile art. 8 și 9 din Lege, atunci când, după aplicarea tuturor măsurilor de cunoaștere a clientului și de evaluare a riscurilor, au identificat suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(2) Entitățile reglementate vor lua toate măsurile legale de identificare a tranzacțiilor suspecte, în desfășurarea activității lor, indiferent de riscul identificat aferent clientului, de pragul tranzacțiilor sau de modalitatea de realizare a acestora.

(3) Modul de identificare prevăzut la alin. (2) are în vedere inclusiv stabilirea unor parametri și a unor tipare ce delimitează tranzacțiile obișnuite derulate, cum ar fi: limite valorice pe categorie de client, produs sau tranzacție, categorii de tranzacții derulate în relație cu diferitele categorii de clientelă și, în cazul persoanelor juridice și al altor entități, și domeniul de activitate.

(4) Persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. e) și f) din Lege au obligația de a transmite un raport de tranzacții suspecte numai în măsura în care nu sunt avute în vedere informațiile pe care acestea le primesc de la unul dintre clienții lor sau le obțin în legătură cu aceștia în cursul evaluării situației juridice a clientului în cadrul unor proceduri judiciare sau al îndeplinirii obligației de apărare sau de reprezentare a clientului în proceduri judiciare sau în legătură cu aceste proceduri, inclusiv de consiliere juridică privind inițierea sau evitarea procedurilor, indiferent dacă aceste informații sunt primite sau obținute înaintea procedurilor, în timpul acestora sau după acestea.

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazurile în care persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. e) și f) din Lege cunosc faptul că activitatea de consiliere juridică este furnizată în scopul spălării banilor sau al finanțării terorismului sau atunci când știu că un client dorește consiliere juridică în scopul spălării banilor sau al finanțării terorismului.

Art. 22. — (1) Entitățile reglementate au obligația să transmită Oficiului un raport privind tranzacțiile cu sume în numerar, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 10.000 euro, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul efectuării tranzacțiilor.

(2) În cazul în care entitățile reglementate efectuează tranzacții cu sume în numerar a căror valoare este fragmentată în tranșe mai mici, conform prevederilor Legii, acestea transmit Oficiului un raport, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 7 alin. (4) din Lege, inclusiv a termenelor specificate în normele

interne prevăzute la art. 24 alin. (1) din Lege, în termen de 3 zile lucrătoare de la efectuarea ultimei operațiuni, prin care se atinge sau se depășește limita minimă de raportare.

(3) Entitățile reglementate transmit Oficiului un raport privind operațiunile cu numerar menționate la alin. (1) și (2) efectuate conform activității desfășurate prin casieria proprie, indiferent de justificările economice, sau, după caz, când acestea rezultă din documentele întocmite în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. f) din Lege.

Art. 23. — Entitățile reglementate care desfășoară activități de remitere de bani au obligația să transmită Oficiului un raport de transferuri de fonduri a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 2.000 euro, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul efectuării tranzacției.

Art. 24. — (1) Rapoartele prevăzute la art. 21—23 din prezentele norme se transmit Oficiului cu respectarea dispozițiilor art. 8 alin. (12) din Lege.

(2) În aplicarea prevederilor Legii, sumele în lei la care se face referire atât în prevederile legale, cât și în activitatea desfășurată de către entitatea reglementată se calculează la cursul oficial al Băncii Naționale a României al valutei aferente, din ziua în care s-a realizat tranzacția.

(3) În cazul entităților raportoare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. e) și f) din Lege, raportările se fac către Oficiu și se notifică structurile de conducere ale profesiilor liberale asupra transmiterii rapoartelor de tranzacții suspecte.

SECȚIUNEA a 7-a

Păstrarea documentelor — în aplicarea prevederilor art. 21—22 din Lege

Art. 25. — (1) Entitățile reglementate stabilesc prin normele interne măsuri de păstrare a evidentelor și a tuturor documentelor, precum și modul de acces la acestea.

(2) Documentele și informațiile obținute de la clienții entităților reglementate sunt păstrate în scopul prevenirii, depistării și investigării cazurilor de spălare de bani sau de finanțare a terorismului pe toată perioada desfășurării relației de afaceri și ulterior pentru o perioadă de 5 ani de la încetarea acestei relații sau de la data tranzacției ocazionale.

(3) La solicitarea scrisă a autorităților competente în domeniul prevenirii, depistării și investigărilor în cazurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, entitățile reglementate au obligația să extindă perioada de păstrare a documentelor, fără ca această prelungire să depășească 5 ani.

SECȚIUNEA a 8-a

Solicitările de informații, interzicerea divulgării și alte obligații — în aplicarea prevederilor art. 26 alin. (4) și (5), art. 33, art. 38 alin. (1) și (2) din Lege

Art. 26. — (1) Entitățile reglementate sunt obligate să comunice direct Oficiului datele și informațiile solicitate necesare îndeplinirii atribuțiilor Oficiului, în conformitate cu prevederile art. 33 din Lege.

(2) Entitățile reglementate au obligația de a pune la dispoziția reprezentanților împuterniciți anume desemnați ai Oficiului, în vederea realizării atribuțiilor specifice, datele și informațiile solicitate de către aceștia, în format letric sau electronic adecvat, inclusiv în fotocopie.

(3) Entitățile reglementate sunt obligate să se asigure că rezultatele controalelor realizate de Oficiu, inclusiv, după caz, deficiențele identificate și recomandările pentru diminuarea acestora, sunt analizate la nivelul organului de conducere și sunt implementate corespunzător, cu respectarea termenelor indicate în actul de control sau a altor documente emise în acest sens.

Art. 27. — Constituie infracțiune conform art. 47 alin. (1) din Lege, încălcarea de către entitățile reglementate, directorii și angajații, organele de conducere, de administrare și de control ale acestor entități a obligațiilor prevăzute la art. 38 alin (1) și (2) din Lege.

CAPITOLUL IV

Activitatea de supraveghere și control realizată de către Oficiu

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 28. — Prezentul capitol stabilește cadrul de desfășurare a activităților de supraveghere și control al entităților reglementate, privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, realizate de către Oficiu.

SECȚIUNEA a 2-a

Activitatea de supraveghere

Art. 29. — (1) Conform prevederilor art. 26 alin. (1) lit. d) din Lege, Oficiul supraveghează entitățile reglementate prevăzute la art. 3 din prezentele norme.

(2) Activitatea de supraveghere se realizează la sediul Oficiului prin analizarea, procesarea și evaluarea informațiilor furnizate de bazele de date gestionate în cadrul Oficiului sau la care instituția are acces, precum și a altor informații solicitate de Oficiu conform legii, având ca scop identificarea gradului de risc la care este expusă fiecare entitate supravegheată de a fi folosită/implicată în activități ilicite de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, precum și cu privire la modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale.

(3) Supravegherea, intensitatea și frecvența acțiunilor de control realizate de către Oficiu în ceea ce privește prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului sunt stabilite, în mod proporțional, pe baza identificării și evaluării unor indicatori de risc.

(4) Activitatea de supraveghere se organizează și se desfășoară în baza unor programe anuale sau trimestriale de activitate, pe domenii de activitate, aprobate de președintele Oficiului.

SECȚIUNEA a 3-a

Activitatea de control

Art. 30. — În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) lit. d) și alin. (3) din Lege, Oficiul desfășoară activități de control periodic, cu notificarea prealabilă a entității, sau control inopinat, fără notificarea prealabilă a entității, în vederea îndeplinirii obiectului de activitate al Oficiului, astfel:

a) în vederea verificării modului de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale de către entitățile reglementate;

b) în vederea verificării modului de aplicare a prevederilor art. 344 și 345 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;

c) cu privire la tranzacțiile efectuate de persoane juridice și entități fără personalitate juridică, altele decât cele aflate sub supravegherea Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară, atunci când din datele deținute de Oficiu există suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

Art. 31. — În cadrul Oficiului se organizează și se execută următoarele tipuri de control: control de conformitate și control

tematic. Activitatea de control se realizează prin agenții constatori ai Oficiului, în baza planului de control sau a notelor cu propuneri punctuale aprobate de președintele Oficiului.

Art. 32. — Activitatea de control se realizează la nivel național, în mod operativ, de către agenții constatori ai Oficiului, la sediul entității controlate, la sediul Oficiului sau la un sediu ales de comun acord de către agenții constatori cu reprezentanții entității controlate.

Art. 33. — În cadrul activității de control, agenții constatori ai Oficiului, în exercitarea atribuțiilor specifice, realizează cel puțin următoarele:

a) prezintă reprezentanților entităților controlate legitimația și delegația de control în care sunt menționate temeiul legal al efectuării controlului, perioada în care se desfășoară controlul, datele de identificare ale entității controlate și ale agentului/agenților constator/constatori;

b) solicită documente, date și informații pentru realizarea atribuțiilor specifice și pot reține copii ale documentelor verificate;

c) solicită, atunci când este cazul, reprezentanților legali și/sau angajaților entității controlate note explicative pentru certificarea anumitor situații sau împrejurări întâlnite în cursul activității de control;

d) încheie note de constatare, constată contravenții și aplică sancțiuni conform Legii, înlocuind, după caz, procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor.

Art. 34. — (1) Nota de constatare și, după caz, procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se semnează de către agenții constatori și de către reprezentanții legali ai entității reglementate controlate.

(2) În cazul în care contravenientul nu este prezent sau, deși prezent, refuză să semneze procesul-verbal, comunicarea notei de constatare și, după caz, a procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se face prin poștă, cu aviz de primire, sau prin afișare la domiciliul sau la sediul contravenientului. Operațiunea de afișare se consemnează într-un proces-verbal, semnat de cel puțin un martor, conform prevederilor legale în vigoare.

SECȚIUNEA a 4-a

Instruirea entităților raportoare

Art. 35. — În cadrul acțiunilor de control, agenții constatori ai Oficiului emit îndrumări și realizează instruirii în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, finanțării terorismului și cu privire la punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, având ca scop cunoașterea și înțelegerea modului de aplicare efectivă a prevederilor legale, precum și creșterea gradului de conștientizare a entităților reglementate cu privire la importanța respectării prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a modului de aplicare a sancțiunilor internaționale.

Art. 36. — Oficiul realizează programe anuale dedicate instruirilor entităților raportoare, pe domenii de activitate, ale căror date concrete se regăsesc pe site-ul instituției www.onpcsb.ro, secțiunea „programe instruire”.

Art. 37. — Dispozițiile prezentelor norme reglementează modul de aplicare corespunzătoare a Legii de către entitățile reglementate, iar nerespectarea acestora se sancționează conform Legii.